

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 11.7.2007
KOM(2007) 391 v konečném znění

BÍLÁ KNIHA

BÍLÁ KNIHA O SPORTU

(předložená Komisi)

{SEK(2007) 932}
{SEK(2007) 934}
{SEK(2007) 935}
{SEK(2007) 936}

1. ÚVOD

„Sport tvoří součást dědictví každého muže a ženy a nelze jej ničím jiným nahradit.“
– Pierre de Coubertin¹

Sport² představuje společenský a ekonomický jev narůstajícího významu, jenž význačným způsobem přispívá k naplňování strategických cílů solidarity a prosperity, vytyčených Evropskou unií. Olympijský ideál rozvoje sportu na podporu míru a porozumění mezi jednotlivými národy a kulturami a rovněž výchovy mladých lidí se zrodil v Evropě a záštitu nad ním převzal Mezinárodní olympijský výbor a Evropské olympijské výbory.

Evropští občané podléhají kouzlu sportu a většina jej pravidelně aktivně provozuje. Vytvářejí se při něm důležité hodnoty, jako je například týmový duch, solidarita, tolerance a smysl pro *fair play*, přispívá k osobnímu rozvoji a naplnění. Podporuje aktivní zapojení občanů EU do společnosti, a pomáhá tak rozvíjet aktivní občanství. Komise bere na vědomí zásadní roli sportu v evropské společnosti, a to zvláště tehdy, kdy je nutné, aby se přiblížila občanům a řešila otázky, které se jich bezprostředně týkají.

Sport nicméně čelí i novým hrozbám a překážkám, které se v evropské společnosti objevily, jako jsou komerční tlaky, bezohledné využívání mladých hráčů, doping, rasismus, násilí, korupce a praní špinavých peněz.

Tato iniciativa značí první kroky Komise ve věci souhrnného řešení otázek týkajících se sportu. Jejím hlavním cílem je poskytnout strategickou orientaci v souvislosti s rolí sportu v Evropě, podnítit debatu o konkrétních problémech, zviditelnit sport při tvorbě politik EU a zvýšit povědomí veřejnosti o potřebách a specifikách tohoto odvětví. Tato iniciativa si klade za cíl popsat důležité problémy, jako je například uplatňování právních předpisů EU v oblasti sportu. Chce rovněž vytyčit další kroky v oblasti sportu na úrovni EU.

Tato bílá kniha nezačíná od nuly. Na sport se vztahuje *acquis communautaire* a evropské politiky mají v řadě oblastí na sport značný a narůstající vliv.

Důležitou roli sportu v evropské společnosti a jeho specifickou povahu uznalo v prosinci 2000 prohlášení Evropské rady o specifické charakteristice sportu a jeho společenské funkci v Evropě, které by měly být brány v úvahu při provádění společných politik („niceské prohlášení“). V prohlášení se zdůrazňuje, že přímou odpovědnost za správu sportovních záležitostí nesou sportovní organizace a členské státy, kde ústřední úlohu hrají sportovní federace. Upřesňuje se zde, že sportovní organizace mají za úkol organizovat a propagovat svoje konkrétní sporty „s náležitým ohledem na vnitrostátní právní předpisy a právní předpisy Společenství“. Současně se zde říká, že „i když Společenství nemá v této oblasti přímé pravomoci, jednajíc na základě různých ustanovení Smlouvy musí zohledňovat společenskou, výchovnou a kulturní funkci sportu, které jsou v něm obsaženy a zakládají jeho zvláštní charakter, s cílem respektovat a posilovat etický kodex a solidaritu, jež jsou podstatné pro zachování jeho společenské úlohy.“ Evropské instituce uznávají specifickou roli, kterou

¹ Pierre de Coubertin (1863–1937), francouzský pedagog a historik, zakladatel moderních Olympijských her.

² Tato bílá kniha bude v zájmu jasnosti a jednoduchosti používat definici „sportu“, jak ji zavedla Rada Evropy: „veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.“

v evropské společnosti hraje sport, založený na strukturách řízených dobrovolníky, a to vzhledem k jeho přínosu v oblasti zdraví, výchovy, sociálního začlenění a kultury.

Evropský parlament v posledních letech se zájmem sleduje rozličné problémy, kterým sport v Evropě čelí, a pravidelně se zabývá otázkami, které se sportem souvisejí.

Při přípravě této bílé knihy podnikla Komise četné konzultace se zúčastněnými stranami o otázkách společného zájmu, jakož i konzultaci po internetu. Tyto konzultace poukázaly na značná očekávání, která existují v souvislosti s úlohou sportu v Evropě a s činností EU v této oblasti.

Tato bílá kniha se zaměřuje na společenskou roli sportu, jeho hospodářský rozměr a jeho organizaci v Evropě, jakož i na opatření, která budou následovat po této iniciativě. Konkrétní návrhy na další činnost EU jsou shrnuté v akčním plánu, pojmenovaném po Pierru de Coubertinovi, který obsahuje aktivity, jež má Komise uskutečnit nebo podpořit. Pracovní dokument útvarů Komise obsahuje pozadí a kontext těchto návrhů, včetně příloh o sportu a pravidlech hospodářské soutěže v EU, sportu a svobodách vnitřního trhu a o konzultacích se zúčastněnými stranami.

2. SPOLEČENSKÁ ROLE SPORTU

Sport je oblastí lidské činnosti, která se těší velkému zájmu občanů Evropské unie a která má zároveň obrovský potenciál je sdružovat a oslovovat, a to bez ohledu na věk či společenský původ. Podle průzkumu agentury Eurobarometer z listopadu roku 2004³ přibližně 60 % evropských občanů pravidelně provozuje sportovní aktivity v rámci nebo mimo rámec zhruba 700 000 klubů, které jsou samy členy velkého počtu sdružení a federací. Velká část sportovních aktivit se odehrává v rámci amatérských sdružení. Narůstá význam profesionálního sportu a stejnou mírou přispívá ke společenské roli sportu. Sport kromě upevňování zdraví evropských občanů plní i funkci výchovnou a hraje roli společenskou, kulturní a rekreační. Společenská role sportu má rovněž potenciál utužit vnější vztahy Unie.

2.1. Tělesnou aktivitou k utužení veřejného zdraví

Nedostatek tělesné aktivity zvyšuje výskyt nadváhy, obezity a četných chronických onemocnění, jako jsou kardiovaskulární choroby a diabetes, které snižují kvalitu života, ohrožují život jednotlivců a zatěžují rozpočty zdravotnictví a hospodářství.

Bílá kniha Komise s názvem „Strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou“⁴ klade důraz na to, jak je důležité činit aktivní kroky k odvrácení úbytku tělesné aktivity, a opatření navržená v této oblasti tělesné aktivity v obou bílých knihách se budou vzájemně doplňovat.

Sportovní hnutí má jakožto nástroj pro zdraví upevňující tělesnou aktivitu dalekosáhlejší vliv než jakékoli jiné společenské hnutí. Sport lidi přitahuje a je pozitivně vnímán. Rozpoznaný potenciál sportovního hnutí rozvíjet zdraví upevňující tělesnou aktivitu bývá ovšem často využito nedostatečně, a je proto nutné jej rozvíjet.

³ Zvláštní Eurobarometr 2004: Občané Evropské unie a sport.

⁴ KOM(2007)279 v konečném znění, 30.5.2007.

Světová zdravotnická organizace (WHO) doporučuje minimálně 30 minut uměřené tělesné aktivity (sem patří sport, ale nejen ten) denně pro dospělé a 60 minut denně pro děti. Veřejné orgány a soukromé organizace v členských státech by měly společně přispět k dosažení tohoto cíle. Nedávné studie ukazují, že pokrok, který se v této oblasti činí, není zatím dostatečný.

1) Komise navrhuje do konce roku 2008 vypracovat společně s členskými státy nové pokyny v oblasti tělesné aktivity.

Komise doporučuje na úrovni ministerstev jednotlivých států posílit spolupráci mezi odvětvími zdravotnictví, výchovy a sportu v zájmu vymezení a naplnění ucelených strategií ke snížení nadváhy, obezity a jiných zdravotních rizik. V této souvislosti vybízí členské státy k tomu, aby přezkoumaly možnosti, jak prostřednictvím národních systémů vzdělávání a odborné přípravy, včetně vzdělávání učitelů, propagovat myšlenku aktivního života.

Sportovní organizace se vybízejí k tomu, aby podnikly kroky za účelem naplnění svého potenciálu rozvíjet zdraví upevňující tělesnou aktivitu. Komise usnadní výměnu informací a osvědčených postupů, zejména ve vztahu k mladým lidem, se zaměřením na nejnižší úroveň.

2) Komise podpoří síť zaměřenou na zdraví upevňující tělesnou aktivitu (*HEPA – Health-Enhancing Physical Activity*) a případně i menší a cílenější sítě, jež se budou zabývat konkrétními aspekty této věci.

3) Komise učiní ze zdraví upevňující tělesné aktivity základní kámen své činnosti v oblasti sportu a bude se snažit tuto prioritu lépe zohlednit prostřednictvím příslušných finančních nástrojů, mezi něž patří:

- 7. rámcový program pro výzkum a technický rozvoj (aspekty zdraví v souvislosti se životním stylem);
- Program veřejného zdraví 2007–2013;
- Programy mládeže a občanství (spolupráce sportovních organizací, škol, občanské společnosti, rodičů a dalších partnerů na místní úrovni);
- Program celoživotního učení (vzdělávání učitelů a spolupráce mezi školami).

2.2 Spojení sil v boji proti doping

Doping představuje hrozbu pro sport na celém světě, evropské sporty nevyjímaje. Představuje porušení zásad otevřeného a poctivého soutěžení. Je pro sport obecně demotivujícím faktorem a profesionální sportovce vystavuje neúměrnému tlaku. Vrhá na sport negativní světlo a vážně ohrožuje zdraví jednotlivců. Boj proti doping na evropské úrovni se musí zaměřit jak na vymáhání práva, tak i na oblast zdraví a prevence.

4) Lze rozvinout partnerství mezi donucovacími orgány členských států (pohraniční stráž, místní a státní policie, celní správa, atd.), laboratořmi pověřenými Světovou antidopingovou agenturou (WADA) a Interpolem, aby si včasné a v bezpečném prostředí vyměňovaly informace o nových dopingových látkách a praktikách. EU by takové snahy mohla podpořit prostřednictvím výcvikových kurzů a vytváření sítí mezi jednotlivými středisky odborné přípravy pro úředníky donucovacích orgánů.

Komise doporučuje, aby se k obchodu s nelegálními dopingovými látkami na celém území EU přistupovalo stejně jako k obchodu s nelegálními drogami.

Komise apeluje na všechny činitele zodpovědné za veřejné zdraví, aby zohlednili škodlivé aspekty dopingů pro zdraví. Dále vybízí sportovní organizace k rozvinutí pravidel osvědčených postupů, která zajistí lepší informovanost a poučenost mladých sportovců a sportovkyň o dopingových látkách, lécích na předpis, v nichž mohou být tyto látky obsaženy, a o jejich vlivu na zdraví.

EU by prospěl koordinovanější přístup v boji proti dopingům, a to zejména na základě vymezení společných stanovisek ve vztahu k Radě Evropy, antidopingové agentuře WADA a organizaci UNESCO a prostřednictvím výměny informací a osvědčených postupů mezi vládami, vnitrostátními antidopingovými organizacemi a laboratořemi. V této souvislosti je obzvlášť důležité správné provedení úmluvy UNESCO o dopingům ve sportu ze strany jednotlivých členských států.

5) Pomocná role Komise bude spočívat například v podpoře rozvoje sítě antidopingových organizací členských států.

2.3 Posilování role sportu v oblasti vzdělávání a odborné přípravy

Sport sehrává roli ve formální i neformální výchově, a tím pomáhá k posílení evropského lidského kapitálu. Hodnoty, které sport zprostředkovává, napomáhají rozvoji vědomostí, motivace, dovedností a připravenosti k osobnímu nasazení. Čas strávený při sportovních aktivitách ve školách i na univerzitách znamená přínos pro zdraví a výchovu, který je třeba i nadále rozvíjet.

Na základě zkušeností nabytých během Evropského roku vzdělávání prostřednictvím sportu 2004 posiluje Komise podporu sportu a tělesné aktivity prostřednictvím různých politických iniciativ v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, včetně rozvoje společenských a občanských schopností v souladu s doporučením o klíčových schopnostech pro celoživotní učení z roku 2006⁵.

6) Sportovní a tělesnou aktivitu lze podporovat prostřednictvím programu celoživotního učení. Podpora účasti na výchovných příležitostech prostřednictvím sportu je tudíž prioritou pro partnerství škol podporované v rámci programu Comenius, pro strukturovaná opatření v oblasti odborného vzdělávání a přípravy prostřednictvím programu Leonardo da Vinci, pro tematické sítě a mobilitu v oblasti vysokoškolského vzdělávání podporovaného programem Erasmus, jakož i multilaterální projekty v oblasti vzdělávání dospělých podporované v rámci programu Grundtvig.

7) Sportovní odvětví se rovněž může ucházet o podporu prostřednictvím individuálních výzev k předkládání návrhů k provedení evropského rámce kvalifikací (EQF) a Evropského systému kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET). Sportovní odvětví se zapojilo do rozvoje EQF a získalo finanční podporu v letech 2007/2008. Vzhledem k vysoké profesionální mobilitě sportovců a, aniž by tím byla dotčena směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací, lze také sportovní odvětví považovat za pilotní při provádění ECVET v zájmu

⁵ Doporučení Evropského parlamentu a Rady z 18. prosince 2006 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (Úř. věst. EU L 394 z 30.12.2006).

zvýšení transparentnosti vnitrostátních systémů posuzování schopností a kvalifikací.

8) Komise zavede ocenění evropské značky pro školy, které ve školním prostředí aktivně podporují a propagují tělesné aktivity.

V zájmu zajištění opětovného zapojení profesionálních sportovců do trhu práce na konci jejich sportovní kariéry zdůrazňuje Komise nutnost zohlednit už v rané fázi potřebu poskytnout mladým sportovcům a sportovkyním přípravu pro „dvojí kariéru“ a zřídit kvalitní lokální vzdělávací centra, která budou ochraňovat jejich morální, vzdělávací a profesionální zájmy.

Komise zahájila vypracování studie o vzdělávání mladých evropských sportovců a sportovkyň, jejíž výsledky mohou poskytnout podklady pro výše uvedená politická opatření a programy.

Investice do přípravy mladých talentovaných sportovců a sportovkyň v řádných podmínkách a jeho podpora jsou klíčové pro udržitelný rozvoj sportu na všech úrovních. Komise zdůrazňuje, že systémy vzdělávání pro talentované mladé sportovce a sportovkyně by měly být otevřené pro všechny a nesmějí vést k národnostní diskriminaci mezi občany EU.

9) Pravidla požadující po týmech zavedení určitých kvót stanovujících zastoupení místních hráčů lze přijmout jako slučitelné s ustanoveními Smlouvy o volném pohybu osob, pokud nepovedou k přímé národnostní diskriminaci a pokud bude případné důsledky nepřímé diskriminace z nich vyplývající možné obhájit jako přiměřené vzhledem k sledovanému legitimnímu cíli, jakým je například zlepšení a ochrana přípravy a rozvoje talentovaných mladých hráčů. Vypracovávaná studie o přípravě mladých evropských sportovců a sportovkyň poskytne cenné podklady pro tuto analýzu.

2.4 Podpora dobrovolnické práce a aktivního občanství prostřednictvím sportu

Účast v týmu, zásady jako fair play, dodržování pravidel hry, respekt vůči ostatním, solidarita a disciplína, jakož i pořádání amatérských sportů v rámci neziskových klubů, to vše posiluje aktivní občanství. Dobrovolnická práce ve sportovních organizacích skýtá mnoho příležitostí k neformálnímu vzdělávání, které je třeba vzít na vědomí a dále rozvíjet. Sport rovněž nabízí mladým lidem atraktivní možnosti zapojení se do společnosti a může je pomoci odvést od delikvence.

Existují ovšem i nové trendy provozování sportovních činností, zvláště u mladých lidí. Jde o narůstající sklon k individuálnímu provozování sportu na úkor provozování kolektivního a organizovaného, v důsledku čehož se snižuje i základna dobrovolníků pro amatérské sportovní kluby.

10) Komise spolu s členskými státy stanoví klíčové výzvy pro neziskové sportovní organizace a hlavní charakteristiky služeb těmito organizacemi poskytovaných.

11) Komise v rámci programu Evropa pro občany podpoří místní sporty.

12) Komise dále prostřednictvím programu Mládež v akci navrhne podporu dobrovolnické práce mladých lidí ve sportovní oblasti, a to například formou výměnných programů pro mladé lidi a dobrovolnických služeb při sportovních akcích.

13) Komise bude dále rozvíjet výměnu informací a osvědčených postupů dobrovolnické práce v oblasti sportu, přičemž zaangažuje členské státy, sportovní organizace a místní orgány.

14) V zájmu lepšího porozumění specifickým požadavkům a potřebám odvětví dobrovolnického sportu při vytváření vnitrostátních a evropských politik zahájí Komise vypracování evropské studie o dobrovolnické práci v oblasti sportu.

2.5 Využití potenciálu sportu pro účely sociálního začleňování, integrace a rovných příležitostí

Sport významným způsobem posiluje hospodářskou a společenskou soudržnost a pomáhá vytvářet integrovanější společnost. Všichni občané by měli mít ke sportu přístup. Je proto nutné věnovat pozornost specifickým potřebám a situaci nedostatečně zastoupených skupin a vzít na zřetel zvláštní roli, kterou může sport hrát u mladých lidí, lidí zdravotně postižených a lidí pocházejících ze znevýhodněných poměrů. Sport může rovněž usnadnit integraci migrujících osob a osob cizího původu do společnosti, jakož i podpořit mezikulturní dialog.

Sport posiluje pocit sounáležitosti a spoluúčasti a může být tudíž důležitým nástrojem integrace přistěhovalců. V této souvislosti je důležité zpřístupňovat prostory pro sport a podporovat aktivity se sportem související, aby se napomohlo pozitivní interakci přistěhovalců a hostitelské společnosti.

Komise je přesvědčena o tom, že je možné lépe využít potenciál sportu jako nástroje sociálního začleňování v politikách, opatřeních a programech Evropské unie a členských států. K tomu patří i přínos sportu pro vytváření pracovních míst, hospodářský růst a revitalizaci, a to zejména ve znevýhodněných oblastech. Neziskové sportovní aktivity, které přispívají k sociální soudržnosti a začlenění ohrožených skupin, lze považovat za sociální služby obecného zájmu.

Otevřená metoda koordinace v oblasti sociální ochrany a sociálního začleňování bude nadále zahrnovat sport jako nástroj a ukazatel. Studie, semináře, konference, návrhy politik a akční plány zahrnou přístup ke sportu a/nebo příslušnost ke společenských sportovním strukturám mezi klíčové prvky pro analýzu sociálního vyloučení.

15) Komise členským státům navrhne, aby v rámci programu PROGRESS, programu celoživotní učení a programů Mládež v akci a Evropa pro občany podporovaly opatření na podporu sociálního začleňování prostřednictvím sportu a boje proti diskriminaci ve sportovní oblasti.

V kontextu politiky soudržnosti by členské státy měly při programování Evropského sociálního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj zohlednit úlohu sportu v oblasti sociálního začleňování, integrace a rovných příležitostí a dále jsou vyzývány k tomu, aby podporovaly opatření v rámci Evropského fondu pro integraci.

Komise dále vyzývá členské státy a sportovní organizace, aby přizpůsobily sportovní infrastrukturu tak, aby zohledňovala potřeby zdravotně postižených lidí. Členské státy a místní orgány by měly zajistit přístupnost sportovišť a ubytovacích prostor pro zdravotně postižené. Měla by být přijata specifická kritéria v zájmu zajištění rovného přístupu ke sportu pro všechny žáky, a zvláště pak pro zdravotně postižené děti. Bude se podporovat příprava cvičitelů, dobrovolníků a personálu v klubech a organizacích pro přijímání zdravotně

postižených lidí. Komise se při konzultacích se zúčastněnými subjekty ze sportovní oblasti zvláště snaží udržovat dialog se zástupci zdravotně postižených sportovců.

16) Komise ve svém akčním plánu o Strategii Evropské unie v otázkách zdravotního postižení zohlední význam sportu pro zdravotně postižené a podpoří opatření členských států v této oblasti.

17) V rámci svého Plánu pro dosažení rovného postavení žen a mužů 2006–2010 Komise podpoří zahrnutí otázek rovnosti žen a mužů do všech svých aktivit souvisejících se sportem, a přitom se obzvláště zaměří na otázku přístupu ke sportu pro přistěhovalkyně a ženy náležící k etnickým menšinám, příležitosti žen zastávat v oblasti sportu pozice s rozhodovacími pravomocemi a zastoupení žen ze sportovní oblasti v médiích.

2.6 Posilování prevence a boje proti rasismu a násilí

Násilí, které je možné pozorovat při sportovních akcích, a to zejména na fotbalových stadionech, zůstává palčivým problémem a má rozličné formy. Přesouvá se i za hranice stadionů, do městských oblastí. Cílem Komise je těmto incidentům předcházet, a to tak, že bude podporovat a usnadňovat dialog s členskými státy, mezinárodními organizacemi (např. Radou Evropy), sportovními organizacemi, donucovacími orgány a dalšími zúčastněnými subjekty (např. fankluby a místními orgány). Donucovací orgány se nemohou zabývat příčinami sportovního násilí samy.

Komise bude rovněž podporovat výměnu osvědčených postupů a provozních informací o rizikových fanoušcích mezi policejními službami a/nebo sportovními orgány. Zvláštní pozornost bude věnována výcviku policie v řízení velkého množství lidí a zvládnání případů výtržnictví.

Sport se týká všech občanů bez ohledu na pohlaví, rasu, věk, zdravotní postižení, náboženství a víru, sexuální orientaci a společenské či ekonomické zázemí. Komise opakovaně odsoudila všechny projevy rasismu a xenofobie, které nejsou slučitelné s hodnotami EU.

18) Pokud jde o rasistické a xenofobní postoje, Komise bude i nadále podporovat dialog a výměnu osvědčených postojů v existujících rámcích spolupráce, například v rámci sítě Fotbalem proti rasismu v Evropě (FARE).

Komise doporučuje sportovním federacím, aby na základě existujících iniciativ zavedly postupy pro řešení rasisticky motivovaných incidentů během zápasů. Rovněž doporučuje zpřísnit opatření týkající se diskriminace v systémech vydávání licencí klubům (viz sekce 4.7).

Komise:

19) v souladu s platnými vnitrostátními předpisy a předpisy EU podpoří výměnu provozních informací a praktických znalostí a zkušeností mezi donucovacími orgány a sportovními organizacemi v oblasti prevence násilných a rasisticky motivovaných incidentů;

20) provede analýzu možností zavedení nových právních nástrojů a dalších celoevropských norem prevence narušování veřejného pořádku během sportovních akcí;

21) podpoří multidisciplinární přístup k prevenci antisociálního chování a zvláště se zaměří na společensko-výchovné činnosti, jako je i osvěta fanoušků (dlouhodobá práce s fanoušky

s cílem vytvořit pozitivní a nenásilný postoj);

22) posílí pravidelnou a strukturovanou spolupráci mezi donucovacími orgány, sportovními organizacemi a dalšími zúčastněnými subjekty;

23) podpoří využití následujících programů na pomoc v prevenci a boji proti násilí a rasismu v oblasti sportu: Mládež v akci, Evropa pro občany, DAPHNE III, Základní práva a občanství a Předcházení trestné činnosti a boj proti ní;

24) uspořádá konferenci na vysoké úrovni, kde bude se zúčastněnými subjekty diskutovat o možných krocích pro předcházení a boj proti násilí a rasismu v oblasti sportu.

2.7 Propagace našich hodnot v ostatních částech světa

Sport může hrát roli v souvislosti s různými aspekty zahraničních vztahů EU: jako položka v programech zahraniční pomoci a jako součást dialogu mezi partnerskými zeměmi a v rámci veřejné diplomacie EU.

Sport na základě konkrétních akcí skýtá značný potenciál jako nástroj na podporu vzdělávání, zdraví, mezikulturního dialogu, rozvoje a míru.

25) Komise podpoří využití sportu jako nástroje ve své rozvojové politice. Zejména:

- bude podporovat sport a tělesnou výchovu jako základní prvky kvalitního vzdělávání a jako prostředky zatraktivnění škol a zlepšování docházky;
- zaměří pozornost na zlepšování dostupnosti tělesné výchovy a sportu pro dívky a ženy, a to s cílem pomoci zvýšit sebevědomí, zlepšit sociální začlenění, překonávat předsudky a podporovat zdravý životní styl a přístup žen ke vzdělání;
- prostřednictvím sportu podporovat propagaci zdraví a osvětové kampaně.

V otázce sportu v rámci rozvojových politik bude EU usilovat o dosažení součinnosti s existujícími programy Organizace spojených národů, členských států, místních orgánů a soukromých subjektů. Zavede opatření, která doplní nebo inovují existující programy a opatření. Příkladem může v tomto ohledu být memorandum o porozumění, které podepsala Komise a FIFA v roce 2006 s cílem využít fotbal jako hybnou sílu rozvoje v afrických, karibských a tichomořských zemích.

26) EU do svého politického dialogu a spolupráce s partnerskými zeměmi případně zahrne i otázky související se sportem, jako například mezinárodní přesuny hráčů, bezohledné využívání nezletilých sportovců, doping, praní špinavých peněz prostřednictvím sportu a bezpečnost během velkých mezinárodních sportovních událostí.

Rychlý postup při vystavování víz a vybavování přistěhovaleckých formalit, zejména v případě elitních sportovců ze zemí mimo EU, je důležitým prvkem pro zvýšení mezinárodní atraktivnosti EU. Kromě pokračujícího procesu uzavírání dohod o zjednodušení vízového režimu pro třetí země a konsolidace vízového režimu uplatnitelného pro členy olympijské rodiny během olympijských her musí EU dále vylepšit (dočasné) mechanismy přijímání sportovců ze třetích zemí.

Komise bude věnovat zvláštní pozornost sportovnímu odvětví při:

27) uplatňování nedávno představeného sdělení o cirkulační migraci a partnerství v oblasti mobility mezi EU a třetími zeměmi;

28) vypracovávání harmonizovaných systémů přijímání různých kategorií příslušníků třetích zemí za hospodářským účelem na základě plánu politiky v oblasti legální migrace z roku 2005.

2.8 Podpora udržitelného rozvoje

Provozování sportu, sportovní zařízení a sportovní události, to vše má významný vliv na životní prostředí. Je důležité podporovat ekologicky vhodné hospodaření, které bude mimo jiné schopné zohledňovat ekologická kritéria, řešit emise skleníkových plynů, energetickou účinnost, likvidaci odpadu a úpravu půdy a vody. Evropské sportovní organizace a pořadatelé sportovních akcí by měli přijmout ekologické cíle, aby byly jejich aktivity z hlediska životního prostředí udržitelné. Zodpovědné organizace by mohly být na základě zlepšení své důvěryhodnosti v otázkách životního prostředí zvýhodněny oproti jiným, až se budou ucházet o pořadatelství sportovních akcí, a mohly by též očekávat hospodářské výhody plynoucí z racionálnějšího využívání přírodních zdrojů.

Komise bude:

- 29) využívat strukturovaného dialogu s hlavními mezinárodními a evropskými sportovními organizacemi a dalšími zúčastněnými stranami, aby je a jejich členy podnítila k účasti na systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) a systému Společenství pro udělování ekoznačky a aby podpořila tyto dobrovolné systémy během významným sportovních událostí;
- 30) propagovat zohledňování ekologických kritérií v politickém dialogu s členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami;
- 31) prostřednictvím pokynů vytvořených ve spolupráci s příslušnými subjekty (tvůrci politik, malými a středními podniky, místními komunitami) zvyšovat povědomí o potřebě partnerské spolupráce na regionální úrovni s cílem organizovat sportovní akce udržitelným způsobem;
- 32) zohledňovat sport v rámci složky „Informace a komunikace“ nového programu LIFE+.

3. HOSPODÁŘSKÝ ROZMĚR SPORTU

Sport představuje dynamické a rychle rostoucí odvětví s podceňovaným makroekonomickým dosahem, které může přispět k naplňování lisabonských cílů růstu a vytváření pracovních míst. Může sloužit jako nástroj pro místní a regionální rozvoj, obnovu měst a pro rozvoj vesnic. Sport je katalyzátorem rozvoje cestovního ruchu a může být impulzem k modernizaci infrastruktury a vzniku nových partnerství na financování sportovních a rekreačních zařízení.

Ačkoli o hospodářském významu sportu neexistuje dostatek spolehlivých a porovnatelných údajů, potvrzují je studie a analýzy vnitrostátních účtů, zisků z velkých sportovních akcí a nákladů způsobených tělesnou nečinností, včetně stárnutí obyvatelstva. Ze studie představené

během rakouského předsednictví v roce 2006 vyplývá, že sport v širším smyslu vytvořil v roce 2004 přidanou hodnotu ve výši 407 miliard EUR, která odpovídala 3,7 % HDP EU, a pracovní místa pro 15 milionů lidí, tedy 5,4 % pracovní síly.⁶ Tento přínos sportu by se měl více zviditelnit a podpořit v politikách EU.

Rostoucí podíl hospodářské hodnoty sportu souvisí s právy duševního vlastnictví. Tato práva se týkají autorského práva, obchodní komunikace, ochranných známek, práv k fotografii a mediálních práv. V čím dále více se globalizujícím a dynamickým odvětví se účinné vymáhání práv duševního vlastnictví stává podstatnou součástí zdravého sportovního hospodářství. Je rovněž důležité, aby byla příjemcům zaručena možnost dálkového přístupu ke sportovním událostem na mezinárodní úrovni v rámci EU.

Na druhé straně se navzdory celkovému hospodářskému významu sportu většina sportovních aktivit odehrává v neziskových strukturách, z nichž mnohé jsou závislé na veřejné podpoře, aby mohly sportovní aktivity zpřístupnit všem občanům.

3.1 Přeorientování se na politiku v oblasti sportu založenou na důkazech

Je zapotřebí zavést politická opatření a spolupráci v oblasti sportu na úrovni EU na základě spolehlivé báze znalostí. Je rovněž třeba v zájmu lepšího strategického plánování a tvorby politik v oblasti sportu zlepšit kvalitu a porovnatelnost údajů.

Vládní i nevládní zúčastněné subjekty opakovaně žádaly Komisi, aby vytvořila evropskou statistickou definici sportu a koordinovala snahy s cílem vytvořit na této bázi sportovní a se sportem související statistiku.

33) Komise se v úzké spolupráci s členskými státy bude snažit vyvinout evropskou statistickou metodu na měření hospodářského dosahu sportu, která bude sloužit jako základ pro vnitrostátní statistiky v oblasti sportu, což by mohlo vést k vytvoření evropského satelitního účtu pro sport.

34) Kromě toho by se každých pár let měly dále provádět průzkumy zaměřené na sběr informací souvisejících se sportem (např. průzkumy veřejného mínění Eurobarometer), a to především za účelem získání informací jiného než ekonomického charakteru, které není možné čerpat z vnitrostátních statistik v oblasti sportu (např. údaje o míře účasti, dobrovolnické práci, atd.).

35) Komise zahájí vypracování studie, která zhodnotí přímý přínos odvětví sportu (pokud jde o HDP, růst a zaměstnanost) a jeho nepřímý přínos (v oblasti výchovy a vzdělávání, regionálního rozvoje a zvyšování atraktivnosti EU) pro cíle lisabonské agendy.

36) Komise zorganizuje výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy a sportovními federacemi, pokud jde o pořádání velkých sportovních akcí, s cílem podpořit udržitelný hospodářský růst, konkurenceschopnost a zaměstnanost.

3.2 Lepší zajištění veřejné podpory sportu

⁶ D. Dimitrov / C. Helmenstein / A. Kleissner / B. Moser / J. Schindler: Die makroökonomischen Effekte des Sports in Europa, Studie im Auftrag des Bundeskanzleramts, Sektion Sport, Wien, 2006.

Sportovní organizace disponují mnoha zdroji příjmu, včetně klubových poplatků a prodeje lístků, reklamy a sponzorských darů, vysílacích práv, přerozdělování příjmu v rámci sportovních federací, merchandising, veřejné finanční podpory, atd. Některé sportovní organizace se ale těší výrazně lepšímu přístupu k prostředkům od provozovatelů podniků než jiné, i když v některých případech existuje dobře fungující systém přerozdělování. V oblasti místního sportu je možné zajistit rovné příležitosti a otevřený přístup ke sportovním aktivitám pouze prostřednictvím silného zaangažování veřejnosti. Komise si uvědomuje význam veřejné podpory místním sportům a sportu pro všechny a schvaluje takovou podporu, pokud je poskytována v souladu s právními předpisy Společenství.

V mnoha členských státech je sport částečně financován prostřednictvím daně nebo poplatku z hazardních her a loterií provozovaných státech nebo majících státní licenci. Komise nabádá členské státy k tomu, aby zvážily, jak nejlépe udržovat a rozvíjet udržitelné modely financování, které by sportovním organizacím zaručily dlouhodobou podporu.

37) Příspěvkem Komise k úvahám o financování sportu bude provedení nezávislé studie z veřejných a soukromých zdrojů o financování místních sportů a sportu pro všechny v členských státech a o dosahu probíhajících změn v této oblasti.

Pokud jde o oblast nepřímého zdaňování, právní předpisy EU týkající se DPH jsou stanovené směrnicí rady 2006/112/ES, která má za cíl zajistit, aby uplatňování právních předpisů členských států, které se týkají DPH, nenarušovalo hospodářskou soutěž a nebránilo volnému pohybu zboží a služeb. Ve směrnici se členským státům poskytuje prostor pro vyjmutí určitých se sportem souvisejících služeb z daňové povinnosti a, pokud se na ně výjimka nevztahuje, možnost uplatnit v některých případech snížené sazby.

38) Vzhledem k důležité společenské úloze sportu a jeho výraznému místnímu zakotvení bude Komise obhajovat zachování existujících možností snížených sazeb DPH pro sport.

4. ORGANIZACE SPORTU

Politická debata o sportu v Evropě připisuje často značný význam tzv. „evropskému modelu sportu“. Komise je přesvědčena o tom, že určité hodnoty a tradice evropského sportu je třeba propagovat. Vzhledem k rozmanitosti a složitosti evropských sportovních struktur se ale domnívá, že pokoušet se vymezovat jednotný evropský model organizování sportu by bylo nerealistické. Navíc, hospodářský a společenský vývoj, který je společný většině členských států (narůstající komercializace, problémy veřejného financování, rostoucí počet účastníků a nezvyšující se počet dobrovolníků) staví organizování sportu v Evropě před nové výzvy. S příchodem nových zúčastněných subjektů (účastníků mimo organizované disciplíny, profesionálních sportovních klubů, atd.) vyvstávají nové otázky týkající se správy věcí veřejných, demokracie a zastupování zájmů v rámci sportovního hnutí.

Komise může pomoci podpořit vzájemnou výměnu osvědčených postupů ve sportovní oblasti při správě věcí veřejných. Může také pomoci při vytváření společného souboru zásad pro dobrou správu věcí veřejných v oblasti sportu, týkající se například transparentnosti, demokracie, odpovědnosti a zastoupení zúčastněných subjektů (asociací, federací, hráčů,

klubů, lig, fanoušků, atd.). Přitom se bude opírat o předešlou činnost⁷. Pozornost by se měla věnovat i zastoupení žen na řídicích postech.

Komise uznává autonomii sportovních organizací a zastupujících struktur (jako jsou ligy), uznává, že správa věcí veřejných je především v kompetenci subjektů zodpovědných za sport a do určité míry členských států a sociálních partnerů. Dialog se sportovními organizacemi nicméně zaměřil její pozornost na několik oblastí, o nichž se pojednává níže. Komise se domnívá, že většinu problémů lze při dodržování zásad dobré správy věcí veřejných a právních předpisů EU řešit samoregulačně, a je ochotna sehrát podpůrnou roli či v případě nutnosti zakročit sama.

4.1 Specifičnost sportu

Sportovní činnost podléhá používání právních předpisů EU. To je podrobně popsáno v pracovním dokumentu útvarů Komise a jeho přílohách. Právní předpisy pro hospodářskou soutěž a ustanovení o vnitřním trhu se na sport vztahují pouze do té míry, v jaké představuje hospodářskou činnost. Sport podléhá i dalším důležitým aspektům právních předpisů EU, jakými je například zákaz národnostní diskriminace, ustanovení týkající se občanství Unie a rovnost mezi muži a ženami v zaměstnání.

Současně se sport vyznačuje určitými specifickými rysy, označovanými často jako „specifičnost sportu“. Na specifičnost evropského sportu lze pohlížet ze dvou úhlů:

- specifičnost sportovních aktivit a pravidel, jako jsou například oddělené soutěže mužů a žen, omezený počet soutěžících, potřeba zaručit nejistotu, pokud jde o výsledek, a udržovat rovnováhu mezi kluby, které se účastní stejných soutěží;
- specifičnost sportovních struktur, kam patří především autonomie a rozmanitost sportovních organizací, pyramidová struktura soutěží od začátečnické po nejvyšší úroveň a systémy organizované solidarity mezi různými rovinami a různými účastníky, organizace sportu na vnitrostátní úrovni a princip jediné federace na každý sport;

Judikatura evropských soudů a rozhodnutí Evropské komise ukazují, že specifičnost sportu je uznaná a zohledňovaná. Poskytují též pokyny týkající se toho, jak se právní předpisy v oblasti sportu uplatňují. Specifičnost sportu zůstane uznaná, a to v souladu se zavedenou judikaturou, ale nelze ji interpretovat za účelem opodstatnění generální výjimky při uplatňování právních předpisů EU.

Jak je podrobně vysvětleno v pracovním dokumentu útvarů Komise a v jeho přílohách, existují sportovní organizační pravidla, která – na základě legitimních cílů, které sledují – pravděpodobně neporušují antitrustová ustanovení Smlouvy o ES, a to za předpokladu, že jejich případné narušení hospodářské soutěže vyplývá z cílů, které sledují, a jsou jim přiměřené. Takovými pravidly jsou například „pravidla hry“ (např. pravidla stanovující délku zápasů nebo počet hráčů na hřišti), pravidla týkající se výběrových kritérií pro sportovní soutěže, „domácí i zahraniční“ pravidla, pravidla znemožňující účast na soutěži vícero klubům, které jsou ve vlastnictví jednoho majitele, pravidla týkající se složení národních družstev, antidopingová pravidla a pravidla vztahující se na dobu trvání přesunu hráčů.

⁷ Např. konference „Pravidla hry“, kterou v roce 2001 pořádaly FIA a EOC, a nezávislé přezkoumání evropského sportu provedené v roce 2006.

Avšak s ohledem na regulační aspekty sportu je možné posoudit slučitelnost určitého sportovního pravidla s právními předpisy EU týkajícími se hospodářské soutěže jen na základě posouzení konkrétních případů, jak nedávno potvrdil Evropský soudní dvůr v rozsudku ve věci pana Meca Mediny⁸. Soud poskytl vysvětlení, pokud jde o vliv právních předpisů na sportovní pravidla. Zamítl tezi o „výlučně sportovních pravidlech“ jako nerelevantní v otázce uplatňování předpisů EU týkajících se hospodářské soutěže v odvětví sportu.

Soud uznal, že musí zohlednit specifickou sportu v tom smyslu, že omezující vliv na hospodářskou soutěž, který nepřekračuje rámec organizování a správného řízení sportovních soutěží, není porušením pravidel EU o hospodářské soutěži, a to za předpokladu, že je tento vliv přiměřený skutečnému a legitimnímu sportovnímu cíli, který se sleduje. Nutnost posouzení míry přiměřenosti naznačuje, že je zapotřebí zohlednit individuální okolnosti každého případu, a není možné stanovit všeobecné pokyny pro uplatňování právních předpisů o hospodářské soutěži pro odvětví sportu.

4.2 Volný pohyb a národnost

Pořádání sportu a soutěží na národní bázi je součástí historického a kulturního pozadí evropského přístupu ke sportu a odpovídá přání evropských občanů. Zejména národní družstva hrají podstatnou roli, a to nejen, pokud jde o identitu, ale i v případě zajištění solidarity s místním sportem, a proto si zaslouží podporu.

Národnostní diskriminace je ve smlouvách označena za nepřijatelnou, čímž vzniká pro každého občana Unie právo svobodně se stěhovat a žít na území kteréhokoli členského státu. Cílem smluv je také zrušit jakoukoli národnostní diskriminaci mezi pracovníky členských států, a to v souvislosti se zaměstnáním, odměňováním a dalšími pracovními a zaměstnaneckými podmínkami. Tato ustanovení se vztahují i na národnostní diskriminaci v oblasti poskytování služeb. Mimoto je členství ve sportovních klubech a účast na soutěžích podstatným činitelem napomáhajícím integraci občanů do společnosti hostitelské země.

Rovné podmínky zacházení se vztahují i na občany států, které s EU podepsaly dohody obsahující doložky o nediskriminaci, kteří jsou na území členských států legálně zaměstnaní.

39) Komise vyzývá členské státy a sportovní organizace k řešení národnostní diskriminace ve všech sportech. Bude se jí snažit odstranit prostřednictvím politického dialogu s členskými státy, doporučení, strukturovaného dialogu se zúčastněnými subjekty v oblasti sportu a případně i řízení pro porušení Smlouvy.

Komise opětovně potvrzuje přijetí limitovaných a přiměřených omezení (v souladu s ustanoveními Smlouvy o EU týkajícími se svobodného pohybu a v souladu s rozsudky Evropského soudního dvora) zásady volného pohybu, obzvláště pokud jde o:

- právo výběru domácích sportovců do soutěží národních družstev;
- potřebu omezit počet účastníků v soutěži;
- stanovování konečných možných termínů pro přesun hráčů v oblasti kolektivních sportů.

⁸ Věc C-519/04P, Meca Medina v. Komise, Sbor. rozh. 2006, I-6991. Pro více podrobností viz pracovní dokument útvarů Komise.

40) Pokud jde o přístup sportovců cizí národnosti na individuální soutěže, Komise má v plánu zahájit přípravu studie, v rámci níž bude provedena analýza všech aspektů tohoto složitého problému.

4.3 Přesuny

Pokud by neexistovala pravidla upravující přesuny hráčů, integrita sportovních soutěží by byla narušena tím, že by kluby přijímaly hráče i během sezóny, aby získaly převahu nad svými soupeři. Současně každé pravidlo týkající se přesunu hráčů musí být v souladu s právními předpisy EU (ustanovení o hospodářské soutěži a předpisy o volném pohybu pracovníků).

V souvislosti s vyšetřováním případu, který se týkal domnělého porušení právních předpisů ES o hospodářské soutěži, a po jednáních s Komisí se fotbalové organizace v roce 2001 pokusily zrevidovat nařízení FIFA o mezinárodních přesunech hráčů, přičemž zohlednily kompenzaci za tréninkové náklady vzniklé sportovní klubům, vytvořily pravidla o trvání přesunů, zavedly ochranu školního vzdělávání neplnoletých hráčů a zaručeného přístupu k vnitrostátním soudům.

Komise považuje takový systém za příklad osvědčeného postupu zajišťujícího soutěžní rovnováhu mezi sportovními kluby a zohledňujícího požadavky právních předpisů EU.

Přesuny hráčů rovněž vyvolávají obavy o legálnost z nich plynoucích finančních toků. Účinným řešením v zájmu zvýšení transparentnosti finančních toků, které s přesuny souvisí, by mohl být informační a ověřovací systém pro přesuny. Komise se domnívá, že takový systém by měl mít pouze kontrolní funkci; finanční transakce by se měly uskutečňovat přímo mezi zúčastněnými stranami. Tento systém by mohly spravovat významné evropské sportovní organizace podle jednotlivých sportů anebo vnitrostátní informační a ověřovací systémy členských států.

4.4 Agenti hráčů

Vytvoření skutečného evropského trhu hráčů a zvýšení úrovně mezd hráčů v určitých sportech vedou k nárůstu činnosti agentů hráčů. Ve stále složitějším právním prostředí využívá mnoho hráčů (ale i sportovních klubů) při dojednávání a podepisování smluv služeb agentů.

Přicházejí zprávy o nevhodných postupech v činnosti některých agentů, konkrétně o případech korupce, praní špinavých peněz a bezohledného využívání nezletilých hráčů. Tyto praktiky škodí sportu jako takovému a kladou závažné otázky týkající se způsobu správy. Je nutné chránit zdraví a bezpečnost hráčů, a to zvláště těch nezletilých, a bojovat proti trestné činnosti.

Agenti nadto podléhají v různých členských státech různým předpisům. Některé členské státy zavedly pro agenty hráčů specifické právní předpisy, zatímco v jiných se uplatňují všeobecné právní předpisy týkající se zprostředkovatelských agentur práce, ale s odkazy na agenty hráčů. Některé mezinárodní federace (FIFA, FIBA) zavedly navíc vlastní předpisy.

Z těchto důvodů byla EU opětovně vyzvána k tomu, aby prostřednictvím legislativních kroků činnost agentů hráčů regulovala.

41) Komise provede posouzení dopadů s cílem poskytnout jasný přehled o činnosti agentů hráčů v EU a zhodnocení nutnosti opatření na úrovni EU, které bude rovněž obsahovat analýzu různých možností.

4.5 Ochrana mladistvých sportovců

Bezohledné využívání mladých hráčů neustále pokračuje. Nejvážnější problém se týká dětí, které nejsou vybrány do soutěží a jsou opuštěny v cizí zemi, čímž se často dostávají na šikmou plochu, což umožňuje jejich další bezohledné využívání. Ačkoli ve většině případů tento jev nespadá pod právní definici obchodu s lidmi, je nepřijatelný s ohledem na základní hodnoty uznávané EU a jejími členskými státy. Stojí též v rozporu s hodnotami sportu. Je nezbytné, aby ochranná opatření týkající se mladistvých bez doprovodu zákonného zástupce obsažená v právních předpisech členských států o přistěhovalectví byla přísně uplatňována. Také je nutné bojovat proti pohlavnímu zneužívání a obtěžování mladistvých ve sportu.

42) Komise bude dále monitorovat provádění právních předpisů EU, především směrnice o ochraně mladých lidí při práci. Nedávno jako součást svého monitorování provádění této směrnice zahájila studii o dětské práci. Ve studii se zohlední otázka mladých hráčů, kteří spadají do oblasti působnosti této směrnice.

43) Komise navrhne členským státům a sportovním organizacím, aby v ochraně morální a fyzické integrity mladých lidí spolupracovaly, a to formou šíření informací o existujících právních předpisech, zavádění minimálních norem a výměny osvědčených postupů.

4.6 Korupce, praní špinavých peněz a další formy finanční trestné činnosti

Korupce, praní špinavých peněz a další formy finanční trestné činnosti na sport negativně působí na místní, vnitrostátní i mezinárodní úrovni. Vzhledem k tomu, že se sport často odehrává na mezinárodní úrovni, má korupce v tomto odvětví mezinárodní dosah. Korupční problémy evropského rozměru je zapotřebí řešit na evropské úrovni. Mechanismy EU na boj proti praní špinavých peněz by se měl účinně uplatňovat i ve sportovním odvětví.

44) Komise podpoří veřejně-soukromá partnerství zastupující sportovní zájmy a orgány boje proti korupci, které by zjistily místa, kde je sportovní odvětví nejvíce vystaveno korupci, a pomohly při vývoji účinných preventivních a represivních strategií boje proti takové korupci.

45) Komise bude dále monitorovat provádění právních předpisů EU týkajících se praní špinavých peněz v členských státech s ohledem na odvětví sportu.

4.7 Licenční systémy pro kluby

Komise uznává užitečnost pevných licenčních systémů pro profesionální kluby na evropské a vnitrostátní úrovni jako nástrojů podpory dobré správy sportu. Licenční systémy mají obecně za cíl zajistit, aby všechny kluby respektovaly tato základní pravidla o finanční správě a transparentnosti, ale mohly by též obsahovat ustanovení týkající se diskriminace, násilí, ochrany nezletilých a tréninku. Takové systémy musí být slučitelné s ustanoveními o hospodářské soutěži a vnitřním trhu a nesmí překračovat rámec nezbytný pro dosažení legitimního cíle, který se týká správné organizace a správy sportu.

Je zapotřebí zaměřit úsilí na provádění a postupné posilování licenčních systémů. V případě fotbalu, kde bude licenční systém brzy povinný pro kluby, které vstupují do evropských

soutěží, se opatření musí zaměřit na podporu a posílení využívání licenčních systémů na vnitrostátní úrovni.

46) Komise podpoří dialog se sportovními organizacemi s cílem řešit zavedení a posílení samoregulačních licenčních systémů.

47) Počínaje odvětvím fotbalu, Komise rovněž plánuje uspořádat konferenci s účastí UEFA, EPFL, Fifpro, národních asociací a národních lig na téma licenčních systémů a osvědčených postupů v této oblasti.

4.8 Média

Otázky týkající se vztahu mezi sportovním odvětvím a sportovními médii (především televize) se staly klíčové, neboť televizní práva představují hlavní zdroj příjmu profesionálního sportu v Evropě. Naopak, sportovní mediální práva jsou rozhodujícím obsahovým zdrojem pro mnohé provozovatele sdělovacích prostředků.

Sport představuje hybnou sílu při zrodu nových médií a interaktivních televizních služeb. Komise bude dále podporovat právo na informace a široký přístup občanů k vysílání přenosů ze sportovních událostí, které jsou pro společnost velmi zajímavé a důležité.

Uplatňování ustanovení Smlouvy o ES týkajících se hospodářské soutěže v souvislosti s prodejem mediálních práv při sportovních událostech zohledňuje několik osobitých charakteristik této oblasti. Sportovní asociace někdy prodávají sportovní mediální práva kolektivně jménem jednotlivých klubů (narozdíl od klubů, které obchodují s právy jednotlivě). Ačkoli kolektivní prodej mediálních práv vyvolává obavy s ohledem na hospodářskou soutěž, Komise tento způsob akceptuje za určitých podmínek. Kolektivní prodej může mít význam ve smyslu přerozdělení příjmu, a být tak nástrojem dosahování větší míry solidarity v rámci sportů.

Komise uznává význam rovnoměrného přerozdělení příjmu mezi kluby, včetně těch nejmenších, a mezi profesionální a amatérský sport.

48) Komise doporučuje sportovním organizacím, aby věnovaly náležitou pozornost vytváření a udržování mechanismů solidarity. V oblasti sportovních mediálních práv mohou mít takové mechanismy podobu systému kolektivního prodeje mediálních práv anebo systému samostatného prodeje kluby, které jsou v obou případech napojené na pevné mechanismy solidarity.

5. NÁSLEDNÁ OPATŘENÍ

Komise naváže na iniciativy představené touto bílou knihou tím způsobem, že rozvine strukturovaný dialog se subjekty zúčastněnými v oblasti sportu, spolupráci s členskými státy a podporu sociálního dialogu ve sportovním odvětví.

5.1 Strukturovaný dialog

Pro evropský sport je charakteristické množství složitých a různorodých struktur, které mají v členských státech různý právní status a různou úroveň autonomie. Narozdíl od jiných odvětví a v důsledku povahy organizovaného sportu jsou evropské sportovní struktury zpravidla méně rozvinuté než struktury na úrovni vnitrostátní či mezinárodní. Evropský sport

bývá kromě toho obecně organizován v rámci struktur celého kontinentu, a nikoli na úrovni EU.

Zúčastněné subjekty se shodují, že Komise hraje důležitou roli v evropské diskuzi o sportu, neboť poskytuje platformu pro dialog se zúčastněnými subjekty v oblasti sportu. Rozsáhlá konzultace se „zúčastněnými stranami“ představuje podle smluv jednu z povinností Komise.

Vzhledem ke komplexní a rozmanité povaze sportovní kultury v Evropě má Komise v plánu zapojit do svého strukturovaného dialogu zejména následující subjekty:

- evropské sportovní federace;
- evropské organizace, které sport zastřešují, zejména evropské olympijské výbory (EOC), evropské paralympijské výbory (EPC) a evropské nevládní sportovní organizace;
- vnitrostátní organizace, které sport zastřešují, a národní olympijské a paralympijské výbory;
- ostatní subjekty činné v oblasti sportu a zastoupené na evropské úrovni, včetně sociálních partnerů;
- ostatní evropské a mezinárodní organizace, zejména sportovní struktury Rady Evropy a orgány OSN, např. UNESCO a Světovou zdravotnickou organizaci (WHO).

49) Komise má v úmyslu zorganizovat strukturovaný dialog, a to v podobě:

- sportovního fóra EU: každoročního setkání všech zúčastněných subjektů v oblasti sportu;
- tematických diskusí s omezeným počtem účastníků.

50) Komise bude též podporovat větší zviditelňování Evropy při sportovních událostech. Komise podporuje další rozvoj iniciativy za Evropská hlavní města sportu.

5.2 Spolupráce s členskými státy

Spolupráce mezi členskými státy v oblasti sportu na úrovni EU se uskutečňuje při neformálních schůzkách ministrů, jakož i na úrovni administrativní, mezi státními tajemníky pro sport. V roce 2004 přijali ministři sportu členských států EU dlouhodobý program schůzí, v němž stanovili prvořadá témata diskuze o sportu mezi členskými státy.

51) V zájmu řešení problémů uvedených v této bílé knize navrhuje Komise posílit existující spolupráci mezi ní a členskými státy.

Na základě návrhu Komise mohou členské státy usilovat o posílení mechanismů dlouhodobého programu schůzí, např.:

- společně určovat priority spolupráce v politice týkající se oblasti sportu;
- podávat ministrům sportu v EU pravidelné zprávy o pokroku.

V rámci užší spolupráce se bude od každého předsednictví žádat pravidelné pořádání schůzek ministrů sportu a státních tajemníků pro sport, čemuž by měly věnovat pozornost budoucí osmnáctiměsíční předsednické týmy.

52) Komise bude podávat zprávy o provádění akčního plánu „Pierre de Coubertin“ prostřednictvím dlouhodobého programu schůzí.

5.3 Sociální dialog

Sociální dialog na evropské úrovni může ve světle rostoucího počtu problémů, kterým správa sportu čelí, přispět k řešení společných obav zaměstnavatelů a sportovců, včetně uzavírání dohod o pracovněprávních vztazích a pracovních podmínkách v odvětví v souladu s ustanoveními Smlouvy ES.

Komise podporuje projekty na konsolidaci sociálního dialogu ve sportovním odvětví obecně, jakož i konkrétně v odvětví fotbalu. Tyto projekty vytvořily základnu pro sociální dialog a konsolidaci organizací na evropské úrovni. Komise může vytvořit na základě společné žádosti sociálních partnerů výbor pro sociální dialog v odvětví. Domnívá se, že evropský sociální dialog představuje ve sportovním odvětví či v jeho pododvětvích (např. ve fotbale) nástroj, který by umožnil sociálním partnerům podílet se aktivním způsobem na formování pracovněprávních vztahů a pracovních podmínek. V této oblasti by takový společenský dialog mohl vést k vytvoření společně odsouhlaseného kodexu chování či charty, která by řešila otázky týkající se přípravy, pracovních podmínek a ochrany mladých lidí.

53) Komise podporuje a vítá každé úsilí vedoucí ke zřízení výborů evropského sociálního dialogu ve sportovním odvětví. Bude i nadále podporovat zaměstnavatele a zaměstnance a vést otevřený dialog o této záležitosti se všemi sportovními organizacemi.

Pomoc, kterou by měly členské státy poskytnout pro budování kapacit a společné postupy sociálních partnerů prostřednictvím Evropského sociálního fondu v konvergenčních regionech, by měla být použitelná i při budování kapacit sociálních partnerů ve sportovním odvětví.

6. ZÁVĚR

Bílá kniha obsahuje množství opatření, která by Komise měla provést nebo podpořit. Společně tvoří akční plán „Pierre de Coubertin“, který bude pro Komisi v nejbližších letech vodítkem pro její další kroky v oblasti sportu.

Bílá kniha využívá plně možností, které jí nabízejí současné smlouvy. V mandátu, kterým Evropská rada v červnu roku 2007 pověřila mezinárodní konferenci, se předpokládá přijetí ustanovení o sportu v rámci Smlouvy. Bude-li to nutné, Komise se k tomuto tématu znovu vrátí a naznačí další kroky v souvislosti s novým ustanovením o sportu v rámci Smlouvy.

Komise na podzim roku 2007 uspořádá konferenci, na níž bílou knihu představí zúčastněným subjektům v oblasti sportu. Její výsledky budou do konce roku 2007 předloženy ministrům sportu EU. Bílá kniha bude rovněž předložena Evropskému parlamentu, Výboru regionů a Hospodářskému a sociálnímu výboru.